

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus NOVEMBER 2013

Taevase ja maise riigi alamad

Kümmekond päeva tagasi said kohalike omavalitsuste volikogud uue koosseisu. Valimised on läbi ja taas saab käsitleda teemasid, mis ei ole valimistundlikud. Mõneks ajaks on jälle rahu — poliitiline spekaakel on selleks korraks lõppenud. Ükskõik, kas kandidaat, kellele sai hääl antud, osutus valituks või mitte, ikka on põhjust rahul olla neil, kes täitsid oma kodanikukohust hääletamisel osaledes. Sõltumata sellest, kas valimistulemused meid rõõmustasid või mitte, on tulemused need, millega tuleb järgmised neli aastat elada.

Valimised puudutasid ka luterlikku kirikut — valituks osutus 15 vaimulikku. Kui palju koguduste liikmeid on uutes volikogudes, ei ole siinkirjutajale teada, kuid kindlasti on numbrist tähtsam nende inimeste mõju ja see, millist tunnistust nad oma tegevusega annavad. Kas nad on võimelised ja kas nad soovivad olla „maa sool“ ning moraalne kompassinõel.

Kirik on ainuke ühiskondlik-avalik institutsioon, kus vahetult kohtuvad maine ja taevane, kiriklik ja ilmalik. Novembri esimese pühapäeva teema „Kahe riigi kodanik“ tuletab meelde, et kristlastena oleme ühel ajal nii taevariigi kui ka selle maailma kodanikud. 10. novembril möödub 530 aastat reformaator Martin Lutheri sünnist. Luther määratleb oma kahe riigi/olemisvaldkonna õpetuses inimese kui ühiskondliku toimija positsiooni ja suhtumise ühiskonda kui Jumala seatud elukorraldusse. Ristiinimese elu ja tegevus ei piirne üksnes usu ja kirikuga, vaid kristlastel on oma roll ka ühiskondlikes protsessides. Luther näitas isikliku eeskujuga, milline peab olema ühe vastutustundliku ristiinimese tegevus siis, kui areng ei tundu liikuvat õiges suunas. Ka tänapäeval ei peaks me kartma ühiskondlikes küsimustes sekkuda, kui olukord seda nõuab.

Lutheri tegevuse mõjul muutus kirik väga palju. Reformatsiooni tulemus oli kindlasti fundamentaalsem, kui reformaator ise oli osanud seda ette näha. Nii nagu maailm muutub, ei ole ka kiriku areng seisma jäänud, iseäranis protestantlikud kirikud on pidevalt uuenevad, *semper reformanda*.

Kahe riigi kodanik ei ole alati olla lihtne, kuid ega Jumal meile lihtsaid valikuid pakugi. Ajaliku maailma kodanikena puudutavad meid ka ajaliku maailma raskused ja hädad, haigused ja surm. Kristlaste ja taevariigi kodanikena võime aga loota Kristuse ristisurma kaudu toodud lunastusele ja sellele, et surmal ei ole viimast sõna.

Just hingedekuul on rohkem kui üheski teises kuus tähtpäevi, mis meenutavad siin- ja seal poolsuse

seotust. 1. novembril mõtleme kõigile neile pühadele inimestele, kes oma elu ja tegevusega on andnud tunnistust Kristuse kohta. Hingedepäeval, 2. novembril läidame küünla ja mõtleme kõigile armsatele ja meile olulistele inimestele, kes on ajast igavikku kutsutud. Igavikupühapäeval, mis on ühtlasi kirikuaasta viimane pühapäev, mõtleme tulevastele aegadele. On paratamatu, et meil kõigil tuleb kord aerud paati tõmmata ja lasta ajajõel end kanda. Kirik on sõltumata ajast ja riigikorrast kutsunud oma kuulutusega üles valmistuma tulevikulisteks aegadeks. Kirikuaasta lõpp, mida tähistame novembri viimasel pühapäeval, ja uue kirikuaasta algus esimesel advendil kuulutatavad sedasama sõnumit: Jumal läheneb oma loodud maailmale Kristuse kaudu ja asetab meid oma palge ette, kus vastutame oma tegude ja tegematajätmistest eest. Need on asjad, mis puudutavad meie ajalikku elu, usku ja tegevust nii jumalariigi kodanike kui ka maise riigi alamatena.

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA NOVEMBRIS.

- R, 1. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 13.30** eakate teetund (Jaanisaal); **kl 17** Kaitseliidu Lääne maleva hukkunud malevapealike mälestustahvli avamine Haapsalu toomkiriku ristimiskabelis.
- P, 3. november kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kahe riigi kodanik. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Teno Ilves.
- E, 4. november kl 12** hingedeaja kontsert Sotsiaalajas, esineb naiskoor Netty. Hingedeajast räägib praostkonna vikaarõpetaja Kristel Engman; **kl 18** segakoori proov (Jaanisaal).
- T, 5. november kl 19** toomkoori proov (Jaanisaal).
- K, 6. november kl 18** avatud leeritund (Jaanimaja). Teema: Maailma suurreligioonid. Ristiusk maailmas ja Eestis. EELK. Oikumeeniline koostöö. Viib läbi: Kristel Engman.
- R, 8. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). Teenib õpetaja Kari Tynkkynen; **kl 13.30** eakate teetund (Jaanisaal); **kl 17** segakoori proov (Jaanisaal).
- P, 10. november kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik), isadepäev. Teema: Surmast ellu. Teenib õpetaja Kristel Engman; lastekirik läheb külla kunstikooli, **kogunemine kl 11** toomkirikus.
- E, 11. november kl 18** segakoori proov (Jaanisaal).
- T, 12. november kl 19** toomkoori proov (Jaanisaal).
- K, 13. november kl 18** kogudusekool (Jaanimaja). Teema: Kristlase elu II - eetika ja palve. Õpetajad: Anu ja Juha Väliaho.
- R, 15. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 13.30** eakate teetund (Jaanisaal); **kl 17** segakoori proov (Jaanisaal).
- P, 17. november kl 11** jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Valvake. Teenivad õpetaja Kaido Saak ja Teno Ilves.
- E, 18. november** segakoori proovi ei ole.
- T, 19. november kl 19** toomkoori proov (toomkirik).
- K, 20. november kl 18** avatud leeritund (Jaanimaja). Teema: Jeesuse õpetus ja kristlase elu tänapäeval. Kogudus. Koguduse funktsioonid ja töötajad. Koguduse liikme õigused ja kohustused. Viib läbi: Tiit Salumäe.
- R, 22. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 13.30** eakate teetund (Jaanisaal).
- L, 23. november kl 16** kirikukontsert (toomkirik), helilooja Sirje Kaasiku autorikontsert. Esinevad: Uuemõisa Lasteaed- Algkooli lapsed (juhatab Sirje Kaasik), Haapsalu koguduse lasteansambel (juhatab Sirje Kaasik), Haapsalu Toomkoor (juhatavad Sirje Kaasik ja Lia Salumäe), Haapsalu koguduse segakoor (juhatab Lia Salumäe), Haapsalu naiskoor Kaasike (juhatab Sirje Kaasik), Lihula naiskoor Leelo (juhendab Ülle Tammearu) ning Haapsalu Muusikakooli Kammerorkester, dirigent Lehari Kaustel. Sissepääs vaba annetusega.

P, 24. november kl 11 Igavikupühapäeva jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kristus – kõikse Issand. Teenib õpetaja Tiit Salumäe. Laulab koguduse segakoor.; **kl 11-12.15** lastekirik ehk pühapäevakool (toomkiriku käärkamber). Juhendab Lydia Kalda.

T, 26. november kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 27. november kl 18 kogudusekool (Jaanimaja). Teema: Viimne aeg ja maailma lõpp. Õpetajad: Anu ja Juha Väliaho.

R, 29. november kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 13.30** eakate teetund (Jaanisaal); **kl 17** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 30. november kl 16.30 adventiküünla süütamise kontsert (toomkirik), esineb Eesti Rahvusmeeskoor. Juhatab Igor Nikiforov. RAMi solistid: Mareks Lobe, Aleksander Arder, Valnar Neidre jt. Sissepääs: vaba annetus; **kl 18** adventiküünlasüütamine piiskopilinnuses. Kõnelevad linnaapea ning õpetaja Tiit Salumäe. Laulavad lapsed. **NB! Adventiküünla süütame laupäeval!**

DETSEMBRI EELINFO.

P, 1. detsember kl 11 I advendi jumalateenistus (toomkirik). Laulab naisansambel Rukkilill Tallinnast; **kl 13** koguduse nõukogu koosolek (Jaanisaal); **kl 15** adventikontsert (toomkirik). Esinevad: Eesti Tütarlastekoor, Haapsalu Tütarlastekoor Canzone, laulustuudio "Gaudeo Musicum" ja Haapsalu Kammerkoor. Sissepääs piletiga (2€).

L, 7. detsember kl 17 adventikontsert (toomkirik) "Baroki ajastu šedöövrid". Esinevad Peterburi Konstantinovski orkester ja solistid. Sissepääs piletiga.

P, 8. detsember kl 11 II advendi jumalateenistus, leeripüha (toomkirik). Laulab koguduse segakoor.

R, 13. detsember kl 19 jõulukontsert (toomkirik). Do-Re-Mi laulustuudio lastekoor ja Musamari lastekoor (Tallinnast). Juhendajad Anne Päsuke ja Tiina Mee. Sissepääs piletiga (2€).

L, 14. detsember kl 16 Haapsalu Muusikakooli jõulukontsert (Jaani kirik); **kl 19** jõulukontsert (toomkirik). Dave Benton, Meero Muusiku tütarlastekoor ja saatebänd. Sissepääs piletiga. (Eelmüügis täispilet 9€, sooduspilet -10% pensionäridele ja lastele alla 8a (8€,10s); kohapeal kõigile 12€).

P, 15. detsember kl 11 III advendi jumalateenistus (toomkirik). Laulavad Haapsalu Toomkoor ja Keila koguduse koor; **kl 16** jõulukontsert (toomkirik) Do-Re-Mi laulustuudio mudilased ja lastekoor. Sissepääs piletiga (2€).

R, 20. detsember kl 10 Haapsalu linna algkooli jõulukontsert (toomkirik).

P, 22. detsember kl 11 IV advendi jumalateenistus (toomkirik). Laulab segakoor Sonore; **kl 14** jõulukontsert (toomkirik). Arsise kellade ansambel. Solistid Rauno Elp (bariton, Rahvusoper Estonia) ja kitarrivirtuoos Rémi Boucher (Kanada). Kontserti juhib Arsise kunstiline juht ja dirigent Aivar Mäe. Sissepääs on piletiga. (10€ / 8€. Täispilet 10€; sooduspilet 8 € - õpilastele, üliõpilastele, pensionäridele. Lastele kuni 7 eluaastat (k.a) tasuta.)

T, 24. detsember kl 16, 19 ja 23 jõululaupäeva teenistused toomkirikus

K, 25. detsember kl 12 I jõulupüha jumalateenistus (toomkirik).

R, 27. detsember kl 18 johannesepäeva kontsertaktus (toomkirik). Esineb Tallinna tehnikaülikooli vilistlaste naiskoor. Dirigendid: Andres Heinapuu ja Tiina Selke. Koguduse teenetemärgi üleandmine. Sissepääs vaba annetusega.

KIRJUTAME PIIBLIRAAMATU KÄSITSI ÜMBER.

Eesti Piibliseltsi korraldamisel leiab aset suur ja väga mahukas ettevõtmine - Piibliraamatu käsitsi ümberkirjutamine. Meil on suur rõõm ja au, et see saab oma avalöögi just Haapsalus, kus 1. advendi laupäeval kirjutamisega algust teeme. Täpsem teave on tulekul. Jälgige koguduse kodulehel informatsiooni, et kuidas selles kaasa lüüa saab.

UUS NÄITUS TOOMKIRIKUS.

Novembri esimestel nädalatel jõuab Haapsalu toomkirikusse Pille Kivihalli, Erik Nobeli, Eva Jänese ja Arne Hiobi näitus "Pintslid ja sulega Pühal Maal".

VIIS PREESTRIT ORDINEERITI USUPUHAŠTUSPÜHAL.

31. oktoobril ordineeris peapiiskop Andres Põder koos assistentide Tiit Salumäe ja Joel Luhametsaga viis uut preestrit. Pildil (vasakult): Diina Tuulik, Tiit Salumäe, Andres Põder, Joel Luhamets ja Miina Piir. Teises reas Aivo Prükk, Peeter Krall ja Joonas Matias Toivanen.

Foto tegi ja jumalateenistusel teenis kaasa õp. Arho Tuhkru.

INFOT.

Eestikeelsed piiblid ja ajalooline graafika Mikkeli muuseumis

Laupäevast, 2. novembrist saab Mikkeli muuseumis vaadata näitust „Alguses oli sõna. Ajaloolised piiblid Jaan Paruski kogust”, millega tähistatakse muuhulgas 275 aasta möödumist esimese eestikeelse piibli ilmumisest. Eestikeelse vaimuliku kirjasõna kõrval leidub kogus ka saksakeelseid kordusväljaandeid Martin Lutheri piiblitõlkest ning haruldasi näiteid õigeusu vaimuliku ja liturgilise kirjanduse väljaannetest. Näitus toimub koostöös Tartu Ülikooli raamatukoguga. Näituse toimumist on toetanud Eesti Kultuurkapital.

„Omakeelne piibel on eesti raamatu-, kirjandus- ja kunstikultuuri tüvitekst, mille kultuuriloolise ja vaimuliku tähendusvälja kõrval avab käesolev näitus ajalooliste väljaannete tüpograafia ja köitekunsti esteetilist maailma,” sõnab näituse kuraator Kerttu Männiste.

Näitus kutsub märkama ajalooliste trükiste kõrget väärtust tarbekunsti teostena. Väljapanek pakub võimalust jälgida nahakunsti tehnikate ja kaunistusmotiivide arengut ning paremini mõista, millist töömahtu ja meisterlikkust nõudis trükise väljaandmine ning milline oli raamatu positsioon lugejate kodudes. Trükiste kõrval leidub valik piibliainelist vanemat Lääne-Euroopa graafikat Eesti

Kunstimuuseumi ja Tartu Ülikooli raamatukogu kunstikogust illustreerib tõlgendusprotsessi sõnast visuaalsetesse kunstidesse.

„Mikkeli muuseumisse sobib Jaan Paruski piiblikollektsiooni esitlev näitus suurepäraselt ka seetõttu, et nagu koguja Johannes Mikkell koondas enda ümber Lääne-Euroopa vaimust kandvaid kunstiteoseid, nii on ka Jaan Paruski kollektsioon õhtumaise kultuuriruumi traditsiooniliste väärtuste oas ning eesti keele ja kultuuri arenguloo jäädvustus,“ kommenteerib Kadrioru kunstimuuseumi direktor Aleksandra Murre. Jaan Paruski tegevus ajalooliste eestikeelsete piiblite kogujana sai alguse 1960. aastate lõpul. Kolleksioonile pani aluse eksemplar eestikeelse piibli 1773. aastal ilmunud teisest trükist. Järgneva kolmekümne aasta jooksul jõudsid Tallinna, Tartu ja Viljandi antikvariaatidest tema kogusse kõited pea kõigist eestikeelse piibli numereeritud trükkidest, lisaks rikkalik valik jutluse- ja lauluraamatuid. Kogumise motiivina on kollektsionäär ise nimetanud soovi pakkuda kultuurilooliselt väärtuslikele trükistele nõukogude perioodil turvalisi säilimistingimusi.

9. novembril toimub näitusega seotud **publikupäev**, kus toimuvad kuraatoriekskursioonid ning ajalooliste trükiste, graafika ja nahkköidete säilitamise kohta jagavad nõuandeid nahakunstnik **Luule Maar** ja paberikonservaator **Sirje Alter**. **16. novembril** toimival laupäevaakadeemiate sarja loengul vestlevad vaimulik ja tõlkija **Vello Salo** ning luuletaja **Indrek Hirv** teemal „Piibel – poeesia – pilt“.

JUHATUSE KOOSOLEKUST.

Juhatuse koosolek toimus Koopa talus, 14. oktoobril 2013. Vaadati läbi ja võeti teadmiseks eelmise koosoleku otsused. Madis Kütt andis informatsiooni tööde käigust Jaani kiriku juures ja altari restaureerimisest, kantseleimaja katuse vahetusel ja Ehte tn 4 remondil. Koopa talu tööde kavandamisest. Jaani kiriku altari rentaabli vapid on restaureerimiselt tagasi ja ootavad tagasi panemist oma kohale. Kantseleimaja katuse tööde teostamiseks on esitanud pakkumise OÜ Katoore, M. Kütt tegeleb lepingu sõlmimisega. Ehte tn 4 katuse remondiks on ehitusluba olemas ja M. Kütt on kutsutud osalema tööde planeerimises. Koopa talu tööde juurde tuleb juhatus tagasi järgmisel koosolekul.

Juhatus võttis teadmiseks ülevaate eelarve täitumise kohta. 01.10.2013 seisuga on eelarve täitumine tulude osas 113,85%. Kõik arved on tasutud. Liikmeannetusi on laekunud 8243 €. Juhatus palub liikmeannetused tasuda hiljemalt detsembri esimeses pooles.

Tööplaanide osas kuulati õpetaja informatsiooni.

- Koguduse nõukogu koosolek toimub 1.12.2013 kell 13 Jaanimajas. Nõukogu teeb otsuse koguduse teenetemärgi nominendi andmises. Teenetemärk antakse üle 27.12.2013 Toomkirikus.
- Juhatuse esimeeste konverents Nelijärvel 25.10-27.10.2013, osalevad K. Ainjärv ja M. Tereping
- Väliskülalistest on tulemas: 22.10. kell 19 Saksamaal Wolfhageni kirikuringkonnast külaliskoor koos õp. Katharina Ufholziga.
- Koguduse õpetaja on välislahetustes: 6.-10.11 Saksamaal VELKD sinodil Düsseldorfis ja lühivisiidil Schmalkaldenis ja 17.-18.11 Soomes külastab sõpruskogudusi Loviisas, Haagas.

Kristi Ainjärv andis ülevaate 27.09.2013 toimunud sõprussuhete töögrupi koosolekust. Koosolekul arutati läbi K. Engmanni poolt koostatud kokkuvõtte Sõbruspäevade ümarlaua tulemustest. Edasise tegevusena saadetakse sõpruskogudustele (sh. neile, kes ei saanud sõbruspäevadel osaleda) kokkuvõtte ümarlaua tulemustest, milles palutakse sõpruskogudustel nimetada endapoolne kontaktisik edasiseks suhtluseks ning sõpruskoguduste poolsed ettepanekud ühisteks tegevusteks. Selleks, et Haapsalu koguduses oleks rohkem infot sõpruskoguduste tegevuse kohta, tehti ettepanek hakata regulaarselt kajastama nende tegevusi Johannese Sõnumites, samuti saata infot läbi kontaktisikute sõpruskogudustesse Haapsalu koguduses toimuva kohta.

Lia Salumäel paluti kutsuda kokku tööriühm ja teha ettepanek koguduse jõulupeo korraldamiseks.

Liikmeannetust saab tasuda kantseleis või koguduse kontole SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032. Pangakontole tasudes palume märkida maksja nimi ja millise aja eest liikmemaks tasutakse.

Järgmine juhatus koosolek toimub 15.11.2013 kell 16.30 Jaanimajas.

Tiit Salumäe

SIRJE KAASIK - 55.

Sirje Kaasik on sündinud 21. novembril 1958. aastal. EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse liige alates 1992, koguduse nõukogu liige alates 2004. Ta on lõpetanud Tallinna Riikliku Konservatooriumi 1987. aastal koorijuhtimise erialal. Sirje Kaasik töötab Haapsalu Laste Muusikakoolis 1981. a. solfedžo- ja kooriklassi õpetajana ja 2008. a. Uuemõisa Algkoolis koorijuhina ning aastast 1990 Haapsalu Püha Johannese koguduse lastekoori juhataja.

Sirje Kaasik on viimastel aastatel õpetajatöö kõrval tuntust kogunud ka oma heliloominguga. 2003. aastal ilmus temalt lastelaulude kogumik „Igal hommikul, igal õhtul“, 2008. aastal sai kaante vahele algklassi õpilastele mõeldud laulik „Lauluhääl“ ja segakoorilaulik „Laul sünnib rõõmust“. Lisaks laste- ja segakoorilauludele on ta kirjutanud laule ka, naiskoorile ja meeskoorile. Käesoleval aastal andis MTÜ Haapsalu kontserdiühing välja Sirje Kaasiku laule lastele „Tedretäpid.“ Paljud tema laulud on pälvinud auhinnalisi kohti üleriigilistel heliloomingu konkurssidel. Tema tuntuim lastelaul on „Tahan saada presidendiks“ Aidi Valliku tekstile esitati ka Võidupüha jumalateenistusel 2013.

Auhinnalised kohad on tulnud:

„Armastan Sind, Isamaa“ 2007 3 auhinnalist kohta (III, III ja I); „Uued laulud mudilastele“ 2007 III koht; R. Toi nimeline koraalikonkurss 2010 III koht; Tooma missa noortelaulude konkurss 2011 I koht.

2005.a. sündinud „Missa brevis“ koorile ja orkestrile on ette kantud nii Haapsalus ja Tallinnas kui ka Saksamaal, Soomes ja Rootsis. 2009.a. valminud suurteos koorile ja orkestrile kantaat „Laulud Loojale“ oli esiettekandel 2009.a. Toomkirikus Haapsalu Kontserdiühingu suurprojekti „Ootuste aeg“ raamides.

Sirje Kaasik on helilooja, kes on võimeline kirjutama heatasemelist heliloomingut ka tellimustööna.

Koostöös lavastaja Aivo Paljasmaaga on sündinud muusika lastenäidenditele „Väike Ilon ja suur Sammeli“ 2007; „Kui jõuluvana haigeks jäi“ 2008; „Millal tuleb Une-Mati“ 2009; „Hakkaja Kaisa“ 2010; „Pettson ja Findus rebasejahil“ 2011; muusika vabaõhunäidendile „Võõras“ 2008

Sirje Kaasik`u juhatamisel tegutsevad Haapsalus mitmed koorikollektiivid: naiskoor „Kaasike;“ Haapsalu Toomkoor; Uuemõisa Algkooli mudilaskoor; Püha Johannese koguduse lasteansambel ja EELK lastekoor „Väike künal“

Tema senine töö on leidnud tunnustamist mitmete aunimetuste omistamisega:

Läänemaa Kultuuritegija 2005; Läänemaa aasta õpetaja 2007; Läänemaa Kultuuripärl 2008; Haapsalu kultuurielu edendaja 2010 ja EELK Teeneteristi tunnustusmärk 2013.

PALJU ÕNNE!

Laupäeval, 23. novembril kell 16 on Toomkirikus helilooja Sirje Kaasiku autorikontsert. Esinevad: Uuemõisa Lasteaed- Algkooli lapsed (juhatab Sirje Kaasik), Haapsalu koguduse lasteansambel (juhatab Sirje Kaasik), Haapsalu Toomkoor (juhatavad Sirje Kaasik ja Lia Salumäe), Haapsalu koguduse segakoor (juhatab Lia Salumäe), Haapsalu naiskoor Kaasike (juhatab Sirje Kaasik), Lihula naiskoor Leelo (juhendab Ülle Tammearu) ning Haapsalu Muusikakooli Kammerorkester, dirigent Lehari Kaustel.

TERVITUSED PETERBURIST.

Kolisime siia augusti lõpus ning oleme vahepealsete kuudega sellesse miljonilinna juba päris kenasti sisse elanud.

Lapsed käivad Peterburi Soome koolis, mis pakub neile ka piisavalt huvitegevust. Lisaks muudele ringidele alustas 1. klassis õppiv Miriam viilulimängu oskuste omandamist ja 3. klassis käiv Hannu lööb koolibändis kaasa basskitarristina.

Vähehaaval õpime ka Jaani koguduse liikmeid tundma. Jumalateenistustel käib 25-30 inimest. Suurlinna elu mõjutab oma vahemaadega ka koguduse elu ning püüame leida võimalusi kogoduslikuks tegevuseks väljaspool jumalateenistusi.

Seni on jumalateenistused toimunud kaks korda kuus. Adventiajast alates on plaan hakata neid pidama igal pühapäeval.

Lõikustänapühäl alustasime pühapäevakooli tundidega. Ajaloolises koguduse esimeses pühapäevakoolis (pärast koguduse taastamist) osales neli last. Järgmises tunnis oli osalejaid juba seitse 4-12 aastast last. Tunnid toimuvad jumalateenistuse ajal. Liigume pühapäevakooli ruumi enne esimest üldlaulu ja tuleme sealt koos kirikusse armulauale.

24.11. seatakse Hannu ametisse Jaani koguduse diakoniks ning samal päeval toimub ka koguduse aastakoosolek, kus tehakse tulevaks aastaks plaane.

Palumege teie eestpalvet kogu Jaani koguduse eest – tarkust tegevuse laiendamiseks ning tasakaalu leidmist eesti ja vene keele kasutamise vahel.

Õnnistussoovidega

Liliann, Hannu, Hanna ja Miriam Keskinen

SIRVIDES KOGUDUSE KROONIKAT.

164 aastat tagasi

30. oktoobril 1849 ordineeriti ja introdutseeriti Haapsalu lossi- ja linnapastoriks Adolph Eduard Max Amalie Constantin von Hörschelmann, siinse lossi- ja linnapastori rüütel Constantin Immanuel von Hörschelmanni poeg. Constantin Immanuel von Hörschelmann kutsuti Lõikuse Issanda poolt ära 1848. aasta 30. detsembril. Tema poja introduksiooni viis läbi Tema Kõrgeausus, Eestimaa kindralsuperintendent härra dr. Christian von Rein, assisteerisid Tema Kõrgeausus Läänemaa praost, Hanila ja Varbla pastor härra Dietrich August Püschell ja Tema Kõrgeausus Martna pastor härra Otto August Leopold Hoerschelmann.

155 aastat tagasi

20. oktoobril [1858] kinkis proua Marie Heinrichsohn Peterburist meie kirikule ilusa uushõbedast ristimisvaagna, ovaalse kuju, kaunistatud serva ja kuldse ristiga vaagna põhjas. Ühel välisserval seisab „Marie Heinrichsohn“, teisel aga „22. juuli 1858“. See on tehtud Varssavis ja kaalub 4 ¼ naela. Samal

päeval kinkis ta meie kirikule ilusa ehtsast hõbedast ja üleni kullatud armulaualeivakarbi, mille kaanel on näha kaunis krutsifiks hõbedase risti ja kuldse Õnnistegijaga. See kaalub pool naela. Karbi põhja on graveeritud „Marie Heinrichsohn, 22. juuli 1858“ ja säravvalge musliinpitsidega altariлина. – Nende kolme kingituse väärtuseks oli postipakil märgitud 75 hõberubla. Õnnistagu Jumal ustavat annetajat tuhandekordselt!

137 aastat tagasi

Tänavavalgustus Haapsalus. Linnaisade, nimel tänu kohtufoogti, parunihärra Pilar von Pilchau hoolitsusele täideti Haapsalu linna elanike ammune igatsus. Nimelt saime endale tänavavalgustuse ja 26. oktoobril [1876] süttisid esimesed 52 laternat. Järgmisel aastal peaks lisanduma 8 laternat.

124 aastat tagasi

Lossikiriku taaspühitsemine. Selle aasta tähtsaim sündmus oli lossikiriku taaspühitsemine 15. oktoobril [1889], mille viis läbi kindralsuperintendent L. Hörschelmann. Assisteerisid Martna pastor Törne ja Ridala pastor Spindler. Jutlustas kohalik pastor L. Rödder. Nii oli töö Jumala armuga jõudnud nõnda kaugele, et oli võimalik vähemalt pühitsemine läbi viia, kuigi paljugi ei olnud veel valmis. Puudus pingistik, orel ja muudki. Kooripealne, altar ja kantsel olid valmis. Kõik puutööd tehti tiser Ellenbergi töökojas. Kantsel ja altar on valmistatud tammepuust, Berliini eeskuju järgi.

Suurimad rahalised annetused selleks eesmärgiks, st. kirikuehituseks tegid Tema Majesteet keiser Aleksander III 500 rbl. ulatuses, prl. Wachsmuth päranduse näol 2000 rbl. ja natuke rohkem, toetuskassast tuli 1000 rbl., Uuemõisa paruness N. Uexküll annetas 1000 rbl.

/.../ Kokkuvõttes seisi toomkirik tühi 164 aastat ja 7 kuud. Kogudus jättis kiriku maha pastor mag. Melitz'i ajal ja pastor L. Rödderi ajal õnnistati kirik taas sisse. Ka eesti kogudusele anti võimalus kasutada lossikirikut jumalateenistusteks, sest eesti kogudus oli parajasti umbes neli korda suurem kui saksa kogudus ja ta aitas jõudumööda annetustega ka ehitusele kaasa. Sellegipoolest on lossikirik saksa Niguliste lossikoguduse omand, nii nagu see oli varem ja jääb igavesti.

Järgmisel pühapäeval tähistati lossikirikus ka usupuhastuspüha ja seejärel peeti jumalateenistusi taas Jaani linnakirikus, sest lossikirikut ei saa külmal aastaajal veel kasutada.

74 aastat tagasi

Ajaloolise tähtsusega kuu Haapsalu koguduse ajaloo. 9. oktoobril [1939] juba lahkub suurem osa saksa soost koguduse liikmeid Haapsalust, et välja rännata Saksamaale. Nendega ühes läheb ka õp. Ralf v. zur Mühlen. Õpetajamaja võetakse linnavalitsuse poolt üle ja antakse lepingu alusel kasutada Nõukogude Liidu sõjaväele, kes seni on kortereis Haapsalus, Kuressaares, Paldiskis ja ka maal, kuni baasid valmivad.

Väljakolimisel oli sakslastel väga kiire. Ilma vastava korralduseta; üles kihutatud igasugustest hirmuäratavaist kuulujuttudest oli 2-he päevaga Haapsalu sakslastest peaaegu tühi. Segadus oli ka kiriklas. Olin isiklikult vikareerimas Karuse koguduses; esmaspäeval uuesti tagasi jõudes Haapsalusse leidsin eest õp. Mühleni kodus tohutu segaduse. „Venelased tulevad, lähen Tallinna tütarde juurde!“ – ütles ta ajal.

Hiljem aga selgus tõde; aga selgus ka, et asjata oli olnud nende paanika – neid võimaldati veel mitu kuud hiljemgi sõita ja veel praegu, mil oleme juba ENSV – s.t. Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik – on veel paljudel mahajäänud poolsakslastel kavatsus meilt lahkuda. Õp. Mühleni kutsusime tagasi „proovijutlust“ ütlema s.t. jumalagajātu jutlust.

15. okt. 1939 jutlustas õp. Mühlen viimast korda Haapsalus. Samal pühapäeval oli ka lossi kirikul 50 aastat möödunud uuesti ülesehitamisest. Kõnelesin altariist ja peale Mühleni jutlust ütlesin: „Osa Haapsalu kogudusest ühes õpetajaga lahkub. Iga inimene tahab, et oleks kodu-, kodumaa, mida ta tõesti omaks võib nimetada. Saksa rahvusest vähemusrahval Eestis polnud seda seni; nüüd on teostumas ajalooline suursündmus; nende igatsused täituvad, neid viiakse omale maale, oma rahva hulka. Soovin ühes kogudusega lahkuvale pihtkonnale ja kog. õpetajale kaasa teele ja ühes kodus eluks rohket Jumala õnnistust; tänan koguduse nõukogu, juhatuse ja kog. ning enda nimel õpetajat tehtud töö eest. Jääb kolm: usk, lootus ja armastus! – Ka siin jääb see osa meist ja teist, mida armastuseks nimetame.“ Kirikus olid jumalateenistusel ka õpet. perekond.

Uueks õpetaja elukohaks sai kõstrimaja teine korrus, kus oli kaks tuba.

Endise saksa pihtkonna ülejäänud liikmed tulid üle kõik eesti pihtkonda. Sellega on 15. okt. alates

Haapsalus ainult eesti kogudus; saksakeelsed jumalat. lõppesid. Haapsalu kog. juhatusele tuli kiriku hooldajalt (J. Varik) järgmine kiri: „Kiriku hooldaja kantsleile teatab, et siseministri poolt on vabastatud õp. R. Mühlen pereks. ametniku ülesannetest arvates 11. okt. 1939.a.“ „E.E.L.K. hooldaja otsus 11. okt. 1939. Haapsalu kog.- õpetaja Ralph Mühlen'it vabastada ametist emeerituuri ja paiukisaamise õigusega.“ /.../

143 aastat tagasi

Kolimine vanast pastoraadist. 2. novembril [1870] kolisime talveks vanast pastoraadist välja, sest see oli talveks elamiskõlbmatu. Me kolisime Holmi majja turu juurde ja võtsime kaasa ainult kõige vajalikuma mööbli. Jäime sinna 5. aprillini 1871 ja kolisime siis suveks jälle vanasse pastoraati, et kergendada koguduse üürikulu. Kogudus maksis Holmi maja eest 75 rbl. üüri.

142 aastat tagasi

11. novembril 1871 kolisime üheks aastaks kogu oma varandusega Heini majja, et vanasse pastoraati mitte iialgi tagasi pöörduda. - Kolimisega oli palju tüli, sest nii maja, kelder, aidad kui pööning tulid tühjaks teha. Heini maja oli suhteliselt külm ja lagunenu, kuid õnneks oli talv leebe. Kevadel ja suvel oli seal väga meeldiv elada.

141 aastat tagasi

Aprilli keskpaigas alustati vana pastoraadi lõhkumist. Selle töö ja uue maja ehitamise võttis enda peale ehitusmeister härra Johann Berg 4000 rbl. eest, kuid selle summa eest ei tee ta maja välis- ja siseviimistlust. Konvent kulutab selleks veel 1000 rbl. Ehitus edenes jõudsalt ja 17. novembril [1872] võisime kolida oma ilusasse uude pastoraati, mis on üks linna kaunimaid hooneid. Koguduse esimees tegi sellest lausa piduliku sissekolimise. Kogu maja oli kaunistatud lillepärgadega, majja toodi 35 kooki ja kollane kringel ning igat sorti kingitusi nagu serviis, klaasid, vaibad, padjad, ka hõbedast kingitusi, kaks suurt trümoopeglit, 40 rbl. tükk ja poolteist tosinat Viini tooli, 30 rbl. tosin.

Lood valis välja Maria Strauss.

MART SALUMÄE PAJATAB.

Pärast loomist andis Jumal inimesele võimaluse valida endale kolmest omadusest kaks. Need omadused olid: ausus, tarkus ja parteilisus.

SÜNNIPÄEVAD OKTOOBRI.

1. november	Aaron Kiviloo
3. november	Jaanika Abel Sandra Palk
6. november	Herbert Pajus 86 Mirell Soome
7. november	Evald Laadoga Ester Avila Helina Hendrikson
8. november	Küllike Taavits Andri Meriloo Tarmo Borman 35 Made Lopp
11. november	Helgi Miller 75
12. november	Henriette Opp 94 Gustav Saareväli
13. november	Eve Valgemäe 35 Henri Klopmann
14. november	Indrek Huul Madis Mintel

15. november	Laine Päeva Indrek Juurik	
16. november	Markus Vichterpal Anna Žuraljov	
17. november	Helje Marie Pihelgas Eva-Maria Kastepõld Georg Sikka	
18. november	Marika Illik	
19. november	Mati Jets Veronika Uibokand	
21. november	Sirje Kaasik 55 Marili Lämmergas Ott Värinäe	
22. november	Heinar Kaasik Kärt Nook	
23. november	Laine Põldme 80 Eleri Soidla 25 Johannes Saareväli	
24. november	Ilmi Kivimurd Mart Marttila Rauno Laksberg	
25. november	Liisa Maide	
26. november	Laine Kakri Mihkel Niinemäe	
27. november	Virve Niinemets 86 Helena Lõhmus Hendrik Rankla	
28. november	Riina Pajo 40 Heli Vare Siim Saareväli	
29. november	Margit Vuus	

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

NOVEMBRI JUHTSALM JA MÕTISKLUS.

Anna oma tee Issanda hooleks ja looda tema peale; küll ta toimetab kõik hästi! Psalm 37:5

Jumal juhib ju meie teed niikuinii. Aga meie ei julge end tihtilugu Tema kätte usaldada.

Sest see nõuab tõesti väga suurt julgust, täie arusaamisega palvetada: Mitte minu, vaid Sinu tahtmine sündigu. Kas suudame ja tahame tõesti kõik, mis meile või meiega juhtub, tänuga Jumalalt vastu võtta?

Me teame, et Jumal on hea ja helde. Ta jagab meile rohkesti nii ainelisi kui vaimulikke õnnistusi: kodu, töö, elatusvahendid, lähedased inimesed, armastavad kogudusekaaslased ja palju muud. Aga kui see kõik ühel päeval kaob või kokku variseb, võib äkitselt selguda, et igatsesime ande rohkem kui Andjat. Me ei suuda selles enam näha Jumala head tahet.

Siiski saab vist igaüks, kes siira südamega Jumalat otsib, peatselt aru, et peale Tema ei ole meil tõesti mitte kellelegi ega millelegi loota.

Mida teha, et suuta ja julgeda? Kuidas käia teed, millele Jumal meid on juhtinud, rõõmsalt, rahulikult ja tänuliku meelega, Teda täielikult usaldades?

Nii nagu inimeste puhul, kasvab ka usaldus Jumala vastu Temaga suhtlemise läbi. Kui me aina uuesti kogeme, et meie suhtluskaaslane on tõesti usaldusväärne.

Selleks on meile antud kaks vahendit, sadade ja sadade põlvkondade Jumala laste poolt äraproovitud vahendit: palve ja Pühakiri, mis lausa igal leheküljel tunnistab Jumala armastusest ja ustavusest. Me ei peaks neid vahendeid alahindama, vaid kindlasti kasutama.

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS

KOGUDUSE KANTSELEI. Kantselei on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Ametitalituste osas ja kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (tel. 52 80635).

Diakoonia annetasmüük on avatud: E, K, R kl 9.30-13.

Toomkirik ja muuseum. Vaata www.haapsalulinnus.ee Toomkirik ja konvendihoone avatud ettetellimisel. Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346; Ülla Paras - 53462673

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

Jaani kirik. Külalistele avatud vastavalt kokkuleppele koguduse kantseleiga.

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Koguduse häälekandja Johannese Sõnumid ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovet, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht asub Haapsalu toomkirikus stendil, koguduse kantseleis ja Jaani kirikus. E-postiga saadame lehe neile, kelle aadress on meil teada. Ootame teie kõigi abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Selleks palume anda teada e-posti aadress koguduse kantseleisse.